

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2024

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1.

Όταν ήταν ύπατοι ο Μάρκος Τύλλιος Κικέρωνας και ο Γάιος Αντώνιος, ο Λεύκιος Σέργιος Κατιλίνας, άνδρας αριστοκρατικότητας καταγωγής αλλά πολύ διεστραμμένου χαρακτήρα, συνωμότησε ενάντια στην πολιτεία. Τον είχαν ακολουθήσει κάποιοι επιφανείς αλλά φαύλοι άνδρες. Ο Κατιλίνας διώχθηκε από τον Κικέρωνα από την πόλη. Οι σύντροφοι του συνελήφθησαν και στραγγαλίστηκαν στη φυλακή.

Ενεργώντας κάτω την επιρροή αυτών πολλοί, όχι μόνο φαύλοι (ή: αχρείοι) αλλά και άπειροι, αν τον είχα τιμωρήσει, θα έλεγαν ότι αυτό έγινε σκληρά και τυραννικά. Τώρα όμως καταλαβαίνω ότι, αν αυτός φτάσει στο στρατόπεδο του Μάνλιου, όπου κατευθύνεται, κανείς δεν θα είναι τόσο ανόητος, που να μην βλέπει ότι έγινε συνωμοσία, κανείς τόσο αχρείος, που να μην το ομολογήσει.

ΘΕΜΑ Β

B1. 1β

2α

3β

4γ

5γ

B2. ρεαλιστής: **rem**

σοσιαλισμός: **consecūti erant** (ή **Socīi**)

στραγγαλίζω: **strangulati sunt**

φίρμα: **confirmaverunt**

ρήγας: **regie**

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. **nobilissima genera**

Συγκριτικός: **clariores**, Υπερθετικός: **clarissimi**

cuiusdam

viros

urbium

carcer

spe

sententiam

Θετικός: **multum**, Συγκριτικός: **plus**, Υπερθετικός: **plurimum**

earum

coniuratio

Γ2.α. pervenerit: **pervenire**

videat: **videre**

fateatur: **fateri**

Γ2.β. **coniurem**

consequuntur

expellebas

deprehendendi

aluissemus

nascituram

dic

intellectu

esse

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.α. **ingenii**: είναι γενική της ιδιότητας **στο** «vir».

ex urbe: είναι εμπρόθετος (επιρρηματικός) προσδιορισμός απομάκρυνσης **στο** «expulsus est».

eius: είναι γενική κτητική **στο** «Socii».

non credendo: είναι αφαιρετική γερονδίου που δηλώνει τρόπο (που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου) στο «confirmaverunt».

factum esse: είναι ειδικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρήμα «dicerent».

Δ1.β. qui non fateatur: Δευτερεύουσα επιρρηματική αναφορική συμπερασματική πρόταση. Συντακτικά λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο εννοούμενο απαρέμφατο «fore». Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί στη Λατινική το αποτέλεσμα θεωρείται υποκειμενική κατάσταση. Συγκεκριμένα, με υποτακτική ένεστώτα (non fateatur), γιατί εξαρτάται από αρκτικό χρόνο (από το εννοούμενο απαρέμφατο «fore», που λειτουργεί ως αρκτικός χρόνος, γιατί εξαρτάται από το «Intellego»). Έχουμε ιδιομορφία ως προς την ακολουθία των χρόνων, γιατί το συμπέρασμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός κύριας και δευτερεύουσας πρότασης) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του.

Δ2.α. Antonius, alter consul, Catilinam ipsum, proelio victum interfecit.

Δ2.β. Marco Tullio Cicerone et Gaio Antōnio consulibus: Ιδιόμορφη αφαιρετική απόλυτη που δηλώνει χρόνο και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα «coniuravit».

[Βάσει της εκφώνησης δε ζητείται σχολιασμός στην εσωτερική δομή της φράσης]

Μετατροπή σε χρονική πρόταση: **Cum Marcus Tullius Cicero et Gaius Antonius consules essent.**